

Warszawa, 22 listopada 2011 r.

INTERNETOWY APEL
SEKRETARZA STANU JAROSŁAWA DUDY
W MINISTWERSTWIE PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

„*SOLIDARNI W ZIMIE 2011/2012*”

Szanowni Państwo,

pomimo, że tegoroczna jesień była dla nas niezwykle łagodna, zbliżająca się zima zaczyna przypominać o swoim istnieniu i o prawach jakie jej przysługują. Pojawił się już pierwszy szron na drzewach. Rankiem, kiedy idziemy do pracy, coraz częściej marzną nam brody i nosy, wyciągamy więc z szaf ciepłe szaliki i wełniane rękawiczki.

Dla przeciętnego Polaka, który ma dokąd wrócić na noc, który ma co wrzucić do gamka, prawdopodobnie zima nie kojarzy się z niczym złym. Zima ma przecież wiele uroków: można jeździć na sankach, łyżwach, można wyjechać w góry na narty – wystarczy tylko ciepłej się ubrać...

Jest jednak grupa ludzi, dla których zima jest okresem najtrudniejszym w roku. Każdy dzień zimy może być dla nich wyzwaniem, „walką o przetrwanie”.

Chodzi oczywiście o **osoby bezdomne**. Cóż, jest wśród nas grupa osób, które może przez swoją niezaradność życiową, może przez chorobę, a może z innych niezależnych od nich przyczyn losowych - stały się bezdomne. Mniejsza zresztą o przyczynę. Najważniejsze jest, abyśmy my jako cywilizowane społeczeństwo nie pozwolili, aby na naszych oczach ludzie umierali i to nie z przyczyn nieuchronnych – ale z przyczyn, którym przy odrobinie dobrej woli można zapobiec: z powodu braku ciepłego schronienia czy niedożywienia.

Stąd apeluję, abyśmy nie zamykali się egoistycznie tylko we własnym świecie. Miejmy oczy i serca otwarte. Jeśli widzimy osobę bezdomną leżącą na ławce na przystanku, w parku, na stacji kolejowej czy autobusowej, w ogródkach działkowych, na klatce schodowej w bloku czy poza obrzeżami miast – reagujmy! Czasami wystarczy jeden telefon np. **do straży miejskiej**. Wystarczy poinformować funkcjonariusza o zaistniałej sytuacji. Właściwe służby powinny wtedy zareagować i np. odwieźć osobę bezdomną do schroniska czy noclegowni, gdzie będzie jej udzielony nocleg.

Na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w zakładce BEZDOMNOŚĆ zamieszczony jest między innymi Wykaz bezpłatnych infolinii dla osób bezdomnych – czyli wykaz działających w poszczególnych województwach infolinii uruchomionych dla potrzeb osób bezdomnych. W zakładce BEZDOMNOŚĆ znajduje się także Wykaz placówek zapewniających wsparcie osobom bezdomnym (z podziałem na województwa): placówek noclegowych dla osób bezdomnych oraz innych ośrodków wsparcia. Jest tu możliwość łatwego wyszukiwania placówek np. ze względu na siedzibę placówki itp., podstawowe informacje na temat placówki, telefony kontaktowe. Zachęcam Państwa do korzystania z tych prostych, ale bardzo użytecznych źródeł informacji.

Czasami osoby bezdomne są pod wpływem alkoholu. Także wtedy powinna być im udzielona pomoc – w przeciwnym przypadku mogą zamarznąć. Osoba bezdomna powinna być wtedy skierowana do placówki noclegowej tzw. niskoprogowej: np. ogrzewalni czy noclegowni.

Zwracam się w tym miejscu do władz samorządowych, aby przygotowały przynajmniej na okres zimowy takie „niskoprogowe” placówki dla osób bezdomnych.

Zresztą z placówek „niskoprogowych” mogą korzystać nie tylko osoby bezdomne, ale w ogóle osoby będące pod wpływem alkoholu, które nie posiadają dokumentów potwierdzających ich tożsamość, z którymi trudno nawiązać kontakt i nie ma możliwości odtransportowania ich do domu.

Ze statystyk wynika, że co roku umiera z wyziębienia w sezonie zimowym kilkadziesiąt osób. Niestety w przeważającej większości są to osoby będące pod wpływem alkoholu.

Nasze społeczeństwo nie darzy szczególną sympatią osób będących pod wpływem alkoholu. Przyjęto się mówić, że „osoby te są same sobie winne”. Może więc warto w tym miejscu zwrócić uwagę, że okoliczność bycia osobą nietrzeźwą może być tylko jednorazowym incydentem w życiu danej osoby. Ponadto nawet osoba cierpiąca na chorobę alkoholową może w pewnym okresie swego życia zdecydować się odstawić alkohol i zostać abstynentem. Jeśli jednak nikt nie zareaguje widząc osobę będącą pod wpływem alkoholu leżącą w czasie mrozów np. na ławce – może to być ostatni dzień życia tej osoby, której nie będzie już dana szansa, aby jeszcze cokolwiek zmienić w swoim życiu.

Chciałbym także uwrażliwić Państwa na inne problemy...

Problemem w czasie zimy może być bowiem nie tylko bezdomność czy alkohol ale także bieda, niedożywienie, brak opału do ogrzania pomieszczenia czy niepełnosprawność. Interesujmy się swoimi sąsiadami! Jeśli mamy takie możliwości – pomagajmy sami naszym sąsiadom albo chociaż poinformujmy odpowiednie służby (np. pracownika socjalnego z Ośrodka Pomocy Społecznej).

Szanowni Państwo,

ustawowy obowiązek udzielenia schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym należy do zadań własnych gminy (ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, art. 17 ust. 1: „Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy: ... 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym...”), jednakże podjęcie działań koordynujących działania służb publicznych w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi, z wykorzystaniem wielu obywatelskich inicjatyw jest zadaniem wojewódzkich organów administracji państwowej.

Dlatego też zwrócę się w najbliższych dniach ze szczególnym apelem w tej sprawie także do wszystkich Wojewodów.

Proszę o uwzględnienie w podejmowanych działaniach przygotowawczych, wielokrotnie wcześniej potwierdzonej już roli i funkcji organizacji pozarządowych, osób prawnych Kościoła Katolickiego i innych wyznań, jako wiarygodnych partnerów pomocy społecznej, których świadczone usługi stanowią znaczące uzupełnienie zadań, realizowanych przez publiczne podmioty polityki społecznej.

Kompleksowość podejścia do problemów osób potrzebujących w czasie tegorocznej zimy pomocy, wymaga włączenia do ścisłego współdziałania: policji oraz straży miejskiej, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, streetworkerów (osób, które swoją pracę prowadzą w bezpośrednim środowisku osób bezdomnych, czyli „na ulicy”), organizacji pozarządowych, placówek noclegowych oraz placówek medycznych.

Wyrażam nadzieję, że wspólne skoordynowane działania jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, służb porządkowych, organizacji pozarządowych oraz kościelnych, a także indywidualna wrażliwość Wszystkich Państwa oraz poczucie solidaryzmu społecznego pozwoli wesprzeć tegorocznej zimy wiele osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych, bezdomnych i ubogich.

JAROSŁAW DUDA

*Sekretarz Stanu
Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej*